

ตอนที่ ๒ เล่ม ๘๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑ มกราคม ๒๔๕๐

ซึ่งบังคับการแต่งกายสมาชิกสภาผู้แทน
ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบ
สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน

พ.ศ. ๒๔๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และ ๖ แห่งพระราช
บัญญัติเครื่องแบบสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน
พ.ศ. ๒๔๕๐ ประธานสภาผู้แทนจึงตราข้อบังคับไว้ ดัง
ต่อไปนี้

ข้อ ๑ เครื่องแบบสมาชิกสภาผู้แทน ให้มี ๕ ชนิด
คือ เครื่องแบบปกติ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ
เครื่องแบบสโมสร และเครื่องแบบเดินทาง

ตอนที่ ๒๗ ตอน ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑ มกราคม ๒๕๑๓

ข้อ ๒ เครื่องแบบปกติ ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว ใต้บังหน้าหนึ่งมีสีน้ำตาล ข้างข้างสีทองมีคุมโลหะสีทองตรารัฐธรรมนูญขนาดสี่เหลี่ยมจัตุรัส ข้างละ ๑ คุม ที่หน้าหมวกติดตรารัฐธรรมนูญประดิษฐานบนพาน ๒ ชั้น อยู่ในวงกลมมีรัศมีโดยรอบ บักดินสีทองขนาดสูง ๔ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีน้ำเงินแก่ ผ้าพันหมวกสีน้ำเงินแก่ตามแบบ

(๒) เสื้อแบบราชการสีขาว ใช้คุมโลหะสีทองมีตรารัฐธรรมนูญ ๕ คุม และมีแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์สีสูง ๑ เซนติเมตรครึ่ง ติดที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

(๓) กางเกงขายาวแบบราชการสีขาว ไม่พับปลายขา

(๔) รองเท้าหนังสีดำและถุงเท้าสีดำ

(๕) อินทรีขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พันกำมะหยี่สีน้ำเงินแก่ บักดินสีทองเป็นลายประจำยามเต็มแผ่น และให้มีคธาไฟไว้วันทำด้วยโลหะสีทองติดบนอินทรีรูปใกล้กับมีอินทรีบนที่จะคดเอียงติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้าง จากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมนติดคุมโลหะสีทองตรารัฐธรรมนูญ

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๗ มกราคม ๒๔๘๐

(๖) เครื่องหมายรัฐธรรมนูญประดิษฐานบนพาน ๒ ชั้น
อยู่ภายในวงกลมมีรัศมีโดยรอบ ขนาดสูง ๒ เซนติเมตร
ทำด้วยโลหะโปร่งชุบหรือกาไหล่ทองกลัดที่คอเสื้อตอนหน้า
ทั้งสองข้าง

ข้อ ๓ สำหรับเครื่องแต่งตัวอากาศหนาว ให้ใช้เหมือน
เครื่องแบบปกติ เว้นแต่เสื้อ ให้ใช้เสื้อสักหลาดหรือผ้าเช็ด
สีน้ำเงินแก่รูปตามแบบ มีคุมโลหะสีทองตรารัฐธรรมนูญติด
ที่ข้อมือข้างละ ๓ คุม ที่ระหว่างอกกับเอวข้างละ ๓ คุม
คอเปิดพับชาย แหวกที่อก ๒ ชาย ติดเครื่องหมายที่คอพับ
ของเสื้อตอนบนเหนือแนวแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ประกอปกับเสื้อเช็ดสีขาวอ่อน ข้อมืออ่อนหรือแขน
ประกอปกับคอเช็ดสีขาวอ่อนหรือแขนอย่างพับ ๒ ชั้น ผูกคอ
ด้วยผ้าหรือแพรสีดำ เงื่อนกลาส์

ข้อ ๔ เครื่องแบบครึ่งยศให้ใช้เครื่องแบบปกติประดับ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ข้อ ๕ เครื่องแบบเต็มยศให้ใช้เหมือนเครื่องแบบ
ครึ่งยศ สวมสายสะพาย

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๑ มกราคม ๒๔๘๐

ข้อ ๖ เครื่องแบบสตรี ให้ใช้เหมือนเครื่องแบบ
เต็มยศ เว้นแต่

(๑) หมวก ให้ใช้เหมือนหมวกเครื่องแบบปกติ

(๒) เสื้อสตรีสาวจะใช้ผ้าหรือสักหลาดหรือเชดส์
ขาวก็ได้ เปิดคอผ่าดเอว ดุมโลหะสีทอง มีตรารัฐธรรมนูญ
ติดที่ข้อมือข้างละ ๓ ดุม ที่ระหว่างอกกับเอวข้างละ ๓ ดุม
และบรรจบเสื้อเป็นดุมติดกัน ๒ ดุม

(๓) เสื้อกั๊กสีขาว ดุมโลหะสีทอง มีตรารัฐธรรมนูญ
๓ ดุม

(๔) เสื้อเชิ้ตอกแข็ง ข้อมือแข็ง สี่ขาวประกอบด้วย
คอเชิ้ตชั้นเดียวแบบปกเสื้อ ผูกคอด้วยผ้าหรือแพรสีดำ
แบบหูกระต่าย

(๕) เครื่องหมายให้ติดที่คอพับของเสื้อตอนบนเหนือ
แนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทั้งสองข้าง

ข้อ ๗ เครื่องแบบเดินทาง ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวก

ก. หมวกก้นแฉดสีเทา สีลายรัดคางหนังสีน้ำตาล
ขนาดกว้าง ๑ เซนติเมตร ที่หน้าหมวกติดตรารัฐธรรมนูญ

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑ มกราคม ๒๔๕๑

ประดิษฐานบนพาน ๒ ชั้น ทำด้วยโลหะสีทอง อยู่ในวงกลมมีรัศมีโดยรอบ

ข. หมวกหนีบสีงาช้าง ด้านหน้ามีตุ้มรูปกลมแบนทำด้วยวัตถุสีคล้ายเสื่อ ๒ ตุ้มติดซ้อนกัน และมีตรารัฐธรรมนูญประดิษฐานบนพาน ๒ ชั้น ทำด้วยโลหะสีทองอยู่ในวงกลมมีรัศมีโดยรอบ ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกทางเบื้องซ้ายเหนือขอบหมวก

ค. หมวกทรงหม้อตาลสีงาช้าง กระจับปี่สีดำ สายรัดคางหนังสีดำ มีตุ้มโลหะสีทองตรารัฐธรรมนูญขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ตุ้ม และผ้าพันหมวกสีงาช้างที่หน้าหมวกติดตรารัฐธรรมนูญประดิษฐานบนพาน ๒ ชั้น ทำด้วยโลหะสีทองอยู่ในวงกลมมีรัศมีโดยรอบ

(๒) เสือเชิดแขนขาว ข้อมือรวบ หรือแขนสั้นสีงาช้างคอปก ติดเครื่องหมายที่ปกคอด้านหน้าทั้งสองข้าง มีกระจับปี่เย็บติดภายนอกตอนอกเสื้อทั้งสองข้าง ข้างละกระจับปี่ มีใบปกรูปมนชายกลางแหลม ที่ปากกระจับปี่ทั้งสองติดตุ้มรูปกลมแบนทำด้วยวัตถุสีคล้ายเสื่อข้างละ ๑ ตุ้มสำหรับขัดกับใบปกกระจับปี่กับอินทรี ธนุส์เดียวกับเสื้อเย็บ

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๗ มกราคม ๒๔๘๐

เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมรีเอวจากทางด้านไหล่ไปทาง คอ ติดอยู่
 เหนือบ่าทั้งสองข้างด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร เย็บติด
 กับตะเข็บเสื้อ ด้านทางคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ปลายมน
 ขัดคุมรูปกลมแบนทำด้วยวัตถุสีคล้ายเสื้อขนาดเล็กโดยวิธี
 เจาะเสื่อสอดก้านคุดลงไปติดภายในเสื้อ บนอินทรีชนุมี่
 เครื่องหมายรูปรัฐธรรมนูญประดิษฐานบนพาน ๒ ชั้นอยู่กลาง
 พระมหามงกุฏ ประกอบด้วยรูปรวงข้าว และดอกบัวคุดวง
 โอบอยู่เบื้องล่าง เครื่องหมายนี้จะทำด้วยโลหะสีทองหรือ
 บั๊กด้วยไหมสีเหลืองก็ได้

อนึ่ง การสวมเสื้อนี้ให้สอดชายล่างของเสื้ออยู่ภายใน
 กางเกง

(๓) กางเกงแบบชายาว ไม่พับปลายขา หรือขาสั้น
 เพียงเข้า หรือแบบขั้วสี่เดียวกับเสื้อ

(๔) รองเท้าหุ้มสันชนิดผูกหรือชนิดขัดข้างสีน้ำตาล
 หรือสีดำ ประกอบด้วยถุงเท้าสีเดียวกับรองเท้า ถ้าใช้กางเกง
 แบบขาสั้น ให้ใช้ถุงเท้ายาว ถัดได้เข้า ถ้าใช้กางเกงแบบ
 ขั้วมาให้ใช้รองเท้าสูงสีน้ำตาลหรือดำ

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๗ มกราคม ๒๔๘๐

(๕) เข็มขัดทำด้วยหนังสีน้ำตาลกว้าง ๕ เซนติเมตร
ใช้หัวทองเหลืองสีเหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกลัด

ข้อ ๘ ให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาจัดทำรูปเงรื้อแบบ
ตามข้อบังคับนี้ไว้ให้ดูเป็นตัวอย่าง

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๐

เกษม บุญศรี

ประธานสภาผู้แทน